

Motion till riksdagen 2022/23:1433

av **Louise Thunström och Sofia Skönnbrink (båda S)**

Slopad övre åldersgräns för cellprovtagning och mammografi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av förutsättningarna för att begära av regionerna att de kallar till regelbunden mammografi och cellprovtagning även högre upp i åldrarna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

I Sverige får vi en allt äldre och friskare befolkning. En kvinna som är 75 år förväntas i dag kunna leva i genomsnitt tolv år till. För att bibehålla god hälsa genom hela livet är det viktigt att i ett tidigt skede upptäcka, följa upp och behandla cellförändringar. I Sverige kallas kvinnor till provtagning och screening för att upptäcka cellförändringar som kan leda till livmoderhalscancer och bröstcancer. Kvinnor mellan 23 och 49 års ålder kallas vart tredje år till cellprovtagning, därefter kallas man två gånger fram tills man fyllt 64 år. Efter 64 års ålder kallas man inte längre. Den svenska mammografien är unik och bidrar till tidig upptäckt och att fler kvinnor överlever bröstcancer. Screening med mammografi erbjuds idag till kvinnor mellan 40–74 år. Många typer av cancer blir mer frekventa med åldern. Risken att avlida i bröstcancer har minskat under de senaste åren, men det gäller bara kvinnor upp till 70 år. Därefter är risken oförändrad från 70–79 år. Risken ökar påtagligt för kvinnor över 80 år. Vad gäller livmoderhalscancer så visar socialstyrelsens statistik att 63 procent av de som avlider i livmoderhalscancer är 65 år eller äldre. En tidig upptäckt kan vara avgörande för minskat lidande och att fler kan botas. Att ha en fastställd ålder som utgör ”stupstock” för provtagning är ett tecken på åldersdiskriminering och med anledning av det, samt det faktum att vi lever längre, är det rimligt att undersöka möjligheterna att ta bort åldersgränsen för mammografi och cellprovtagning.

Louise Thunström (S)

Sofia Skönnbrink (S)